

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 23 kwietnia 2024 r.

P-1.4131.130.2024.K

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LXXI/888/24 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie wyrażenia woli zawarcia z Powiatem Kamieńskim porozumienia dotyczącego przyjęcia zadania uruchomienia i organizacji przewozów o charakterze użyteczności publicznej w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Uzasadnienie

W dniu 21 marca 2024 r. Rada Miejska w Międzyzdrojach podjęła uchwałę Nr LXXI/888/24 w sprawie wyrażenia woli zawarcia z Powiatem Kamieńskim porozumienia dotyczącego przyjęcia zadania uruchomienia i organizacji przewozów o charakterze użyteczności publicznej w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 26 marca 2024 r.

Materialnoprawną podstawę badanej uchwały stanowią m.in. przepisy art. 8 ust. 2a ustawy o samorządzie gminnym i art. 7 ust. 1 pkt 3 lit a ustawy o publicznym transporcie zbiorowym¹, zgodnie z którymi (w kolejności) *Gmina może wykonywać zadania z zakresu właściwości powiatu oraz zadania z zakresu właściwości województwa na podstawie porozumień z tymi jednostkami samorządu terytorialnego. (art. 8 ust. 2a), Organizatorem publicznego transportu zbiorowego, zwanym dalej "organizatorem", właściwym ze względu na obszar działania lub zasięg przewozów, jest powiat na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowych przewozach pasażerskich (art. 7 ust. 1 pkt 3 lit. a).*

W treści ww. uchwały Rada Miejska w Międzyzdrojach zawarła zapisy: „Wyraża się wolę zawarcia porozumienia, w wyniku którego Gmina Międzyzdroje przyjmie od Powiatu Kamieńskiego do realizacji zadanie uruchomienia i organizacji, w porozumieniu z Gminą Miasto Świnoujście powiatowych przewozów pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej w publicznym transporcie zbiorowym na linii komunikacyjnej Lubin - Międzyzdroje - Świnoujście oraz Świnoujście – Międzyzdroje - Lubin” (§1), „Szczegółowe warunki realizacji zadania, o którym mowa w §1, zostaną określone w porozumieniu zawartym przez Gminę Międzyzdroje

¹ Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2023 r., poz. 2778).

z Powiatem Kamieńskim” (w §2), „W celu realizacji przyjętego zadania Gmina Międzyzdroje będzie pełnił rolę organizatora publicznego transportu zbiorowego oraz pokryje koszty realizacji powierzonego zadania przypadające na Powiat Kamieński” (§3).

W ocenie organu nadzoru, stanowiąc w powyższych kwestiach Rada Miejska w Międzyzdrojach działała bez upoważnienia ustawowego, przez co w sposób istotny naruszyła obowiązujący porządek prawny. Na gruncie przepisów prawa, w szczególności ustawy o samorządzie gminnym i ustawy o publicznym transporcie zbiorowym nie jest bowiem dopuszczalne, aby gmina zawarła porozumienie z powiatem w zakresie organizowania przewozów w transporcie zbiorowym o charakterze publicznym, na obszarze powiatu.

Zauważyć trzeba, że przepis art. 7 ust. 1 ustawy z dnia o publicznym transporcie zbiorowym określa szczegółowo rodzaje organizatorów publicznego transportu zbiorowego, którymi mogą być:

1) gmina:

- a) na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich,
- b) której powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między gminami - na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich, na obszarze gmin, które zawarły porozumienie;

2) związek międzygminny - na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich, na obszarze gmin tworzących związek międzygminny;

3) powiat:

- a) na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowych przewozach pasażerskich,
- b) któremu powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między powiatami - na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowych przewozach pasażerskich, na obszarze powiatów, które zawarły porozumienie;

4) związek powiatów - na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowych przewozach pasażerskich, na obszarze powiatów tworzących związek powiatów;

4a) związek powiatowo-gminny na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowo-gminnych przewozach pasażerskich na obszarze gmin lub powiatów tworzących związek powiatowo-gminny;

4b) związek metropolitalny:

- a) na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w metropolitalnych przewozach pasażerskich,
- b) któremu powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego;

5) województwo:

- a) na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w wojewódzkich przewozach pasażerskich oraz w transporcie morskim,
- b) właściwe ze względu na najdłuższy odcinek planowanego przebiegu linii komunikacyjnej, w uzgodnieniu z województwami właściwymi ze względu na przebieg tej linii komunikacyjnej

albo sieci komunikacyjnej - na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w międzywojewódzkich przewozach pasażerskich,

c) któremu powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między województwami właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej - na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w wojewódzkich przewozach pasażerskich, na obszarze województw, które zawarły porozumienie;

6) minister właściwy do spraw transportu - na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym.

Z treści przepisu art. 7 ust. 1 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym wynika zatem jednoznacznie, że gmina może być organizatorem publicznego transportu zbiorowego w jednej z dwóch sytuacji:

- na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich (art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. a),

- gdy gminie powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między gminami - na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich, na obszarze gmin, które zawarły porozumienie pasażerskich (art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. b).

W niniejszej sprawie dodatkowo należy zaznaczyć, iż zadanie, które Gmina Międzyzdroje miałaby przyjąć do realizacji, na podstawie kwestionowanej uchwały, wcześniej od Gminy Miasta Świnoujście przyjął Powiat Kamieński. Organy stanowiące tych jednostek samorządu terytorialnego, w uchwałach: Nr XCII/720/2024 Rady Miasta Świnoujście z dnia 21 marca 2024 r. i Nr XLII/294/2024 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 26 marca 2024 r. wyraziły wolę zawarcia porozumienia na powierzenie/przyjęcie zadania uruchomienia i organizacji przewozów o charakterze użyteczności publicznej w zakresie publicznego transportu zbiorowego na linii komunikacyjnej Lubin - Międzyzdroje - Świnoujście oraz Świnoujście - Międzyzdroje - Lubin, co w świetle art. 7 ust. 1 pkt 3 lit. b ww. ustawy oraz art. 73 ustawy o samorządzie powiatowym² nie budzi zastrzeżeń.

Nie znajduje natomiast - w ocenie organu nadzoru - podstaw prawnych przyjęcie przez Gminę Międzyzdroje zadania w zakresie organizowania przewozów w publicznym transporcie zbiorowym i utworzenia linii komunikacyjnych w publicznym transporcie zbiorowym na linii komunikacyjnej Lubin - Międzyzdroje - Świnoujście oraz Świnoujście - Międzyzdroje - Lubin w istocie od dwóch powiatów: Miasta Świnoujście (jako miasta na prawach powiatu) i Powiatu Kamieńskiego, a w konsekwencji pełnienie roli organizatora publicznego transportu zbiorowego na terenie tych dwóch powiatów, czyli w powiatowych przewozach pasażerskich.

Przepisy ustawy o publicznym transporcie zbiorowym nie przewidują możliwości pełnienia przez gminę roli organizatora publicznego transportu zbiorowego na obszarze powiatów. Na obszarze powiatów, które zawarły stosowne porozumienie, rolę organizatora

² Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 107).

publicznego transportu zbiorowego może pełnić powiat, a na obszarze powiatów tworzących związek powiatów taką rolę może pełnić związek powiatów.

Mając zatem na uwadze, że przepisy ustawy szczególnej jaką jest ustawa o publicznym transporcie zbiorowym wyraźnie zakreślają granice działania poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym gmin, jako organizatorów publicznego transportu zbiorowego, za prawnie niedopuszczalne uznać trzeba przyjęcie przez Gminę Międzyzdroje od Powiatu Kamieńskiego w porozumieniu z Gminą Miasto Świnoujście zadania uruchomienia i organizacji powiatowych przewozów pasażerskich na linii komunikacyjnej Lubin - Międzyzdroje - Świnoujście oraz Świnoujście – Międzyzdroje - Lubin, które to zadanie Powiat Kamieński przyjął do wykonania od Miasta Świnoujście.

W konsekwencji, konieczne i w pełni uzasadnione jest stwierdzenie nieważności uchwały Nr LXXI/888/24 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 21 marca 2024 r. *w sprawie wyrażenia woli zawarcia z Powiatem Kamieńskim porozumienia dotyczącego przyjęcia zadania uruchomienia i organizacji przewozów o charakterze użyteczności publicznej w zakresie publicznego transportu zbiorowego.*

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Bartosz Brożyński

.....

otrzymują:

- 1) Rada Miejska w Międzyzdrojach,
- 2) a.a